

Kadına Yönelik Şiddetin Farklı Görünümleri

Psikolojik Şiddet

Duygusal şiddet olarak da adlandırılan psikolojik şiddet gözle görünür izler bırakmaz; ancak bu onun önemsiz olduğu anlamına gelmez. Çünkü psikolojik şiddet ruh sağlığımızda ve duygularımızda derin ve bazen de kalıcı izler bırakabilir. Ayrıca genellikle psikolojik şiddetin ardından diğer şiddet türleri de gelir.

- Yalnızken ve/veya başkalarının yanında bağırarak, hakaret etmek, küfrederek, aşağılamak, küçümsemek
- Tehdit etmek; bize ve/veya çocuklarımıza/yakınlarımıza şiddet uygulamakla/zarar vermekle/öldürmekle tehdit etmek. İstediklerini yapmazsak kendine zarar vermekle tehdit etmek. Çocuklarımızı almakla/kaçırmakla tehdit etmek
- Şantaj yapmak
- Başka kadınlarla kıyaslamak
- Nasıl giyineceğimize, nereye gideceğimize, kimlerle görüşeceğimize karar vermek; bu konularda baskı yapmak
- Kıskançlık bahanesiyle sürekli kontrol altında tutmak
- Arkadaşlarımızla/ailemizle/yakınlarımızla olan ilişkilerimizi sınırlamak (izole etmek, yalnızlaşmamıza neden olmak)
- Kendimizi geliştirmemize engel olmak
- Yaşadığımız şiddetin sorumlusu olarak yine bizi göstermek, bizi suçlamak
- Kültürel farklılıklarımızı reddetmek, bastırmaya çalışmak veya bu gerekçeyle kötü muamelede bulunmak
- Nerede olduğumuzu kontrol etmek
- Başka erkeklerle konuştuğumuzda öfkelenmek, sadakatsiz olduğumuz konusunda şüpheli olmak
- Evden çıkmayı yasaklamak, kilit altında tutmak
- Bizi kendi ailesi ile birlikte oturmaya zorlamak, aile konutunu birlikte seçmemek
- Çocuğumuzun gelişimi, eğitimi gibi konularda eşit söz hakkımızı kullandırmamak

Kısaca bedenimize yönelik her türlü saldırıyı içeren fiziksel şiddet doğrudan temasla ya da bir eşya, bir araç, bir hayvan ya da fiziksel üstünlüğün kullanılması ile korkutucu, tehdit edici bir beden dili, yüksek ses tonu ve tahakküm edici jest ve mimiklerle sergilenen her tür tutum ve davranışı içerir.

- İtip kakmak, tokatlamak, tekmelemek, yumruklamak, hırpalamak, saçımızı çekmek, tartaklamak, kolumuzu bükmek, boğazımızı sıkmak, bağlamak, sert bir cisim fırlatmak, vb.
- Kesici/vurucu aletlerle ya da yakıcı maddelerle (kaynar su, kezzap, sigara, vb.) bedenimize, yakınlarımıza ve eşyalara zarar vermek/zarar vermekle tehdit etmek
- Sağlık hizmetlerinden yararlanmamıza engel olmak suretiyle bedenimize zarar vermek
- Sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak
- İntihar etmemiz için zorlamak
- Kasten öldürmek
- Çocuğumuzu düşürmemize neden olmak
- Sıkıştırmak, bir yere kilitlemek, tehlikeli bir yerde yalnız bırakmak, korktuğ u bir şeyle baş başa bırakmak

Cinsel Şiddet

Tanıdığımız veya tanımadığımız herhangi bir kişi, rızamız olmaksızın ev ya da işyeri dâhil herhangi bir ortamda bize karşı cinsel içerikli eylemde bulunuyor ya da buna kalkışıyorsa, istenmeyen cinsel ifadeler kullanıyor ya da baskı yoluyla cinselliğimiz üzerinde dayatmada bulunuyorsa cinsel şiddet uyguluyor demektir.

- Bizi istemediğimiz yerde/istemediğimiz zamanda/istemediğimiz biçimde cinsel ilişkiye zorlamak (razi olmadığımız her türlü cinsel eylem)
- Sözlü (cinsel içerikli şakalara, tekliflere, cinsel içerikli görsellere, sözlü hareketlere maruz bırakmak) veya fiziksel (teşhircilik yapmak, pornografik görüntüler izlemeye zorlamak) yolla taciz etmek
- Tecavüz etmek
- Zorla ilaç, alkol veya uyuşturucu madde kullanarak cinsel ilişkiye zorlamak
- Cinsel organlarımıza zarar vermek
- Kadın bedenini ve cinselliğini aşağılayacak şekilde konuşmak
- Cinsel özelliklerimiz bakımından bizi başka kadınlarla kıyaslamak
- Çocuk doğurmaya zorlamak/kürtaja zorlamak
- Fuhuşa zorlamak
- Sözlü, elle sarkıntılık; dijital ortamda cinsel içerikli fotoğraf, video, mesaj göndermek
- İstenmeyen öpme, dokunma ya da okşama gibi cinsel temas durumları
- Erken yaşta ve zorla evlendirmek

Yaşamımızı sürdürebilmek için gereksinim duyduğumuz ekonomik olanaklardan mahrum bırakılmamıza, ekonomik kaynakların ve paranın üzerimizde bir yaptırım, tehdit ve kontrol aracı olarak düzenli bir şekilde kullanılmasına ekonomik şiddet denir.

- Çalışmamıza izin vermemek/engel olmak
- İstemediğimiz işte zorla çalıştırmak/kazancımıza el koymak
- Para vermemek, kısıtlı para vermek, az para vererek çok şey beklemek
- Aileyi ilgilendiren ekonomik konularda bize bilgi vermemek, bu konulardaki kararları fikrimizi sormadan tek başına almak
- Paramızı ve şahsi mallarımızı elimizden almak
- İş hayatımızı olumsuz engelleyecek kısıtlamalar getirmek (iş gezilerine, toplantılara, kurslara katılmamıza engel olmak)
- İş bulmamızı kolaylaştırıcı becerileri geliştirecek etkinlikleri engellemek
- İş yerinde olay yaratmak suretiyle işten atılmamıza neden olmak
- Zorla borç aldirmek, kredi çektirmek, kefil yapmak
- Ortak edinilmiş mallara zarar vermek
- Aile konutu üzerinde tek başına tasarruf etmek
- Miras payını almamamız ya da erkek akrabamıza devretmemiz için baskı yapmak

Tek Taraflı Israrlı Takip

Tek taraflı ısrarlı takip, sözlü, yazılı olarak ya da herhangi bir iletişim aracını kullanarak bizi fiziksel veya psikolojik açıdan korkmuş ve çaresiz hissettiren, güvenliğimizden endişe duymamıza neden olan her türlü tutum ve davranıştır.

- Takip etmek, gözetlemek
- İstenmeyen ve ısrarlı telefon aramaları yapmak, mesajlar, mektuplar veya e-postalar göndermek
- İşyerimizde ya da yaşadığımız yerde beklemek, haklı bir sebep olmaksızın karşımıza çıkmak
- İsteğimiz dışında hediye göndermek
- İletişim bilgilerimizi internette veya sosyal medyada yayınlamak
- Hakkımızda asılsız dedikodular yaymak
- Duygu sömürüsü yapmak gibi irademizi etkilemeye yönelik davranışlarda bulunmak (görüşmeme durumunda intihar edeceğini söylemek vb.)

Sevgilimiz ya da partnerimiz olan kişinin bize karşı fiziksel, cinsel, psikolojik, sosyal ve dijital şiddet içeren davranışlarda bulunması flört şiddeti olarak tanımlanır. Sevgilimiz ya da partnerimiz olan kişi bu yolla üzerimizde egemenlik kurmayı ve bizi kendisine ve ilişkiye bağımlı kılmayı, kontrol etmeyi amaçlar. Flört ilişkilerinin başladığı 13-23 yaş aralığında yaşanan ilişkilerde rastlanan şiddet türüdür.

- Sevgilisinde korku uyandıracak, onun kendine olan güvenini ve saygısını zedeleyecek konuşmalar
- Başkalarının önünde küçük düşürme; isim takıp alay etme; aşağılama; iftira; hakaret; küfür etme; ne yapması, ne giymesi gerektiğini söyleme
- "Koruma" veya "namus" bahanesi ile müdahale etme
- Kıskançlık davranışı; başkaları ile ilişkilerini kısıtlama; sırlarını başkalarına söyleme gibi psikolojik şiddet içeren davranışlar
- Tokatlama, yumruklama, itikleme, saçını çekme gibi kasıtlı fiziki saldırılar da flört şiddetine dahildir.
- Cinsel ilişki veya yakınlık için zorlama; zorla öpme; istenmediğini bildiği halde cinsel yakınlık ya da ilişki kurmak için ısrar etme; alkol ve benzeri madde etkisi ile veya başka bir nedenle bilincimiz yerinde olmadığı zamanlarda cinsel birliktelik kurma; cinsel birliktelik sırasında, öncesinde veya sonrasında istenmeyen davranışlar gösterme gibi davranışlar da flört şiddetinin cinsel şiddet şeklindeki görünümleridir.

Dijital Şiddet

İnternet, cep telefonları ve benzeri dijital medya araçlarıyla ısrarlı takip edilmemiz ile psikolojik, cinsel veya ekonomik zarar vermeyi amaçlayan saldırılar dijital şiddet olarak ayrıca adlandırılır. Dijital şiddetin en sık karşılaşılan biçimleri şunlardır:

- İnternet ve/veya cep telefonu vasıtasıyla sürekli mesaj göndermek ya da aramak; kadından da yanıt vermesini, yer bildirimini yapmasını, internet/telefon operatörleri üzerinden fotoğraf göndermesini istemek, bu şekilde takip etmek ve/veya denetlemek, kontrol etmek
- Kadını fotoğraf ve/veya video göndermeye zorlamak; kadının fotoğraf ve/veya görüntülerini zorla veya gizlice çekmek
- Kadının rızasıyla veya zorla çekilen fotoğraf ve/veya görüntülerini rızası ve izni olmadan internet üzerinden yaymak veya yaymakla tehdit etmek
- E-posta ve sosyal medya sitelerindeki üyelik şifrelerini alıp e-posta kutusunu ve sosyal medya hesaplarını kontrol etmek, buradaki bilgilerle kadını denetlemek
- Sosyal paylaşım sitelerinde kadını küçük düşüren, hakaret ve nefret içeren yorumlarda bulunmak
- Telefonumuzu veya bilgisayarımızı karıştırmak
- Zarar vermek amacıyla hakkımızda bilgi toplamak; özel hayatımıza ilişkin belgeleri, görüntüleri paylaşmak
- Web sitemizi, bloğumuzu, internet hesaplarımızı ele geçirmek; adımıza internette sahte hesaplar açmak
- Cinsel içerikli mesajlar paylaşmak
- Özel mesajlaşmalarımızı, görüşmelerimizi başkalarıyla paylaşmak
- Sosyal medyadaki çevremizi sınırlandırmaya çalışmak; sosyal medyada kimlerle arkadaş olacağımıza karar vermek; sosyal medyada ne paylaşıp ne paylaşmaya çağımıza karışmak; sosyal medya hesaplarımızı kapatmaya zorlamak

Kadın Ticareti

Kadın ticareti bir suç ve kadına yönelik şiddetin en ağır biçimlerinden biridir. Biz kadınların insan tacirleri tarafından zorla çalıştırılmamız, hizmet ettirilmemiz, fuhuş yaptırılmamız, esaret altına alınmamız ya da vücudumuzdaki organları vermemiz amacıyla tehdit, baskı, cebir uygulanarak veya çaresizliğimizden yararlanma veya aldatma ile kaçırılarak ülke dışına ya da ülke içinde başka bir yere götürülmemiz ve bulundurulmamız kadın ticaretidir.

Mobbing (Yıldırma)

İşyerinde bir veya birden fazla kişi tarafından diğer kişi ya da kişilere üstleri, eşit düzeyde çalışanlar ya da astları tarafından sistematik biçimde uygulanan her tür kötü muamele, tehdit, şiddet, aşağılama vb. davranışlara mobbing ya da diğer bir deyişle yıldırma denir.

Kadına Uygulanan Şiddeti Ortaya Çıkaran ve Pekistiren Faktörler

Çok sayıda toplumsal faktör,
kadına uygulanan şiddeti ortaya çıkarıyor,
meşrulaştırıyor ve pekiştiriyor.

Kültürel Faktörler

- Kadınlar ve erkeklere yüklenen roller ve beklentiler
- Erkeklerin güçlü, kadınların zayıf olduğu inancı
- Erkeklerin kadınlar üzerinde söz hakkı olduğu inancı
- Erkeklerin şiddet uygulamasının "normal" olduğu görüşü
- Evlilik gelenekleri (başlık parası, çeyiz)
- Ev içinin ve ailenin özel alan olduğu ve bu alanın erkeklerin kontrolünde olduğu görüşü

- Kadınların ekonomik olarak erkeklere bağımlı hale getirilmesi
- Kadınların ekonomik kaynaklara ulaşım sınırlılığı
- Mülkiyet hakları, boşanma sonrası ekonomik haklar vb. konularda ayrımcılık
- Çalışma hayatına katılımında yaşanan güçlükler
- Kadınlara eğitimde eşit fırsat tanınmaması

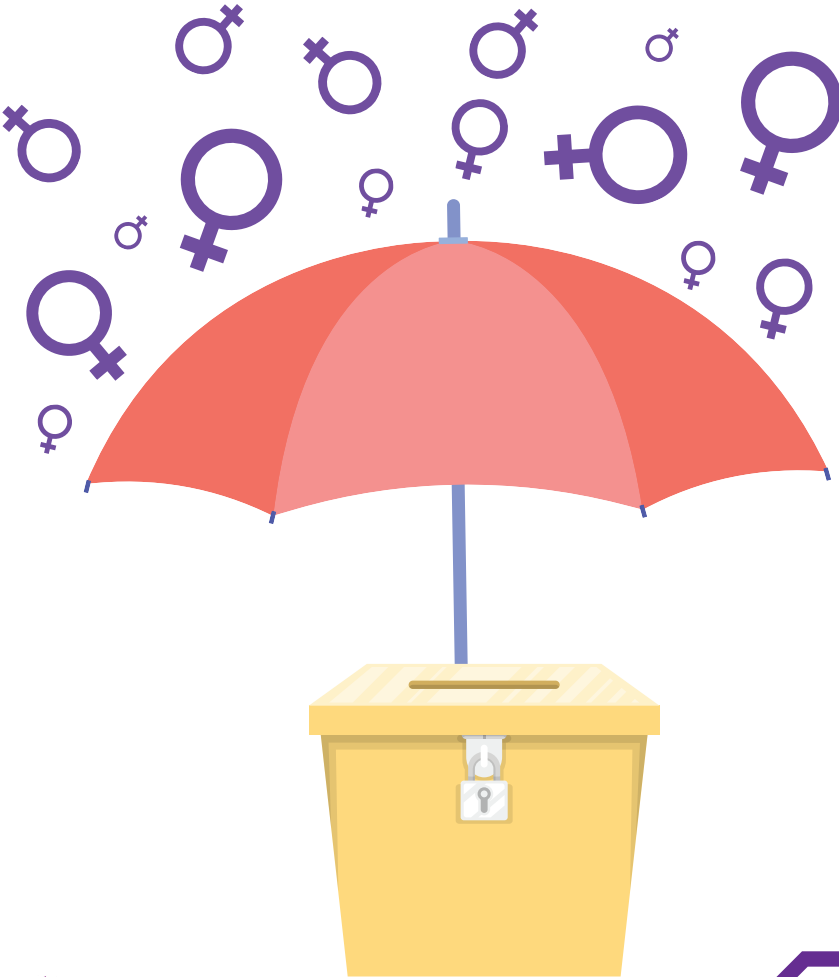

Yasal Faktörler

- Yasalarda ve uygulamalarda kadınların ikincil yasal statüsü
- Boşanma, velayet, mirasa ilişkin yasalar
- Kadına yönelik şiddet ve tecavüzün yasal tanımlamaları
- Yasa koyucu ve uygulayıcıların konuya dair yeterli donanım ve duyarlılığa sahip olmaması

- Kadına yönelik şiddetin ikincil ve önemsiz bir konu olarak görülmesi
- Özel alana ait görülen kadına yönelik şiddetin, devletin müdahale alanı içinde yer almadığı görüşü
- Her alanda karar alma mekanizmalarında ve pozisyonlarında kadın temsiliyetinin yetersizliği

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR!

KADINA KARŞI ŞİDDETE SON!!!

TARIM ORKAM-SEN (Tarım ve Ormancılık Hizmet Kolu Kamu Emekçileri Sendikası)

Adına Sahibi: Ahmet KELES (Genel Başkan)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Erdoğan BER (Genel Eğitim Basın-Yayın ve Uluslararası İlişkiler Sorumlusu)

Yazışma Adresi: Adakale Sokak Ada Apt. No: 8/7 Yenisehir/ANKARA Telefon: (0312) 430 58 11-12

Teknik Hazırlık : OnAda Tanıtım | www.onada.com.tr B. Yeri Atalay Matbaacılık 2000 Ad. - Kasım 2021